

CVIČENÍ 13. - Mezinárodní trh peněz

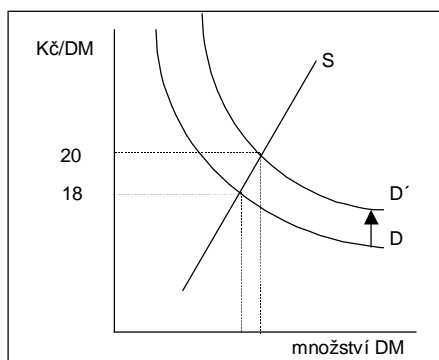
Opakování: Jaké dopady má zahraniční obchod? Definujte absolutní a komparativní výhodu. Jaký vliv má ZO na hranici výrob. možností? K čemu slouží platební bilance a jak se člení? Jaký je vztah mezi ekonomickým růstem a importy/exporty? Co je teorém lokomotivy? Jaké znáte nástroje vnější hospodářské politiky? Jaké znáte stupně ekonomické integrace?

Základní termíny

- **valuty** – hotovost X **devizy**
Uveďte příklady valut a deviz.
- **měnové kurzy** - cena jedné měny vyjádřená v jiné měně
- **znehodnocení** (pokles kurzu) X **zhodnocení měny**
Jaké jsou jiné termíny pro znehodnocení a zhodnocení měny?

$$\boxed{\text{jednotka cizí měny} = x \text{ Kč}}$$

Trh DM – křivka poptávky po devizách (DM)



- **ř** D po DM **ř** znehodnocení koruny = zhodnocení DM
- **ř** poptávky po dováženém a službách zboží
- EX kapitálu ...
- **ř** S DM **ř** zhodnocení koruny
- **ř** EX zboží a služeb do Německa
- IM kapitálu

Jaká situace je zobrazena na grafu?

Měnová parita

- **parita kupní síly** - kurz odvozován od srovnání kupní síly měn

Kde jsme se již s paritou kupní síly setkali?

$$r = \frac{P_{nA} * Q_n}{P_{nB} * Q_n}$$

stejný soubor zboží se ocení cenami v obou národních ekonomikách

Jaké jsou předpoklady této teorie?

- **ř** cenové hladiny **ř** znehodnocení měny
Proč po nárůstu cenové hladiny dojde dle této teorie k znehodnocení měny?

Příčiny změny devizového kurzu

- změny závisí na změnách nabídky a poptávky
 - poptávka po korunách tvoří EX zboží a služeb + kapitálový příliv do ČR
 - nabídka korun – IM zboží (importéři potřebují zahr měnu a nabízí domácí) + kapitálové odlivy
- **ř** úrokové míry nebo **ř** úročení cenných papírů **ř** **ř** poptávky po dané měně (za něco se musí tyto papíry nakoupit) **ř** příliv kapitálu
Kdy jsme takovou situaci mohli sledovat v ČR?
- **platební bilance** aktivní **ř** tlak na zhodnocení měny
Proč aktivní PB vyvolává tlak na zhodnocení měny?
dlouhodobé vlivy
- **růst produktivity** ve vztahu k jiným zemím
Co se děje s kurzem, pokud roste produktivita více než za hranicemi?
- **D v cenových hladin proti jiným zemím** (parita kupní síly)
- trend X krátkodobé odchylce
Vysvětlete jaký je rozdíl mezi trendem a krátkodobou odchylkou.

Vliv změny devizového kurzu na ekonomiku

- **změna kurzu** **ř** zahraniční obchod
Jak ovlivní změna kurzu zahraniční obchod?
- **změna kurzu** **ř** turistický ruch

- **změna kurzu** Č zahraniční investice
- **změna kurzu** Č **změna cenové hladiny** (The Economist 13.5.2006 – v 70s a 80s 10 % deprecie Č ř dovozních cen v G7 skoro o 7 % X posledních 15 let 4 %)

Jakým mechanismem vyvolává devalvace inflaci?
- **sterilizace** Č příliv zahraniční měny (např. privatizace) Č ř M_S - DOMÁCI X sterilizace = prodej obligací

Co je sterilizace? A proč k ní dochází?

Typy měnových kurzů - ! různé definice termínů

- **pružné** = volně pohyblivé = **floating** - bez státní intervence, jen na základě nabídky a poptávky
 - poslední intervence ČNB na devizovém trhu v září 2002 (údaj z ledna 2008)
- **řízený floating** - CB intervenuje na devizových trzích, aby udržela oscilaci v pásmu (**had v tunelu**)

Kurz se blíží horní hranici pásma. Jak bude CB reagovat?
- **fixní** (pevné) **kurzy** pohyb kurzu povolen jen v rámci pevných hranic, daných mezinárodní dohodou EMS
 - jinak **zcela pevný** kurz jedné měny k druhé (rakouský šilink byl ku DM 7:1)
 - **měnový výbor** – domácí měna se vydává do oběhu v závislosti na objemu rezerv

Jaký typ kurzu převládal v Bretton-Woodském systému? Jaký systém kurzu měla a má ČR?
- **znehodnocení** (pokles kurzu) X **devalvace** (snížení oficiálního směnného kurzu)

Dochází v současnosti ke znehodnocení nebo k devalvaci koruny?
- **směnitelnost** (konvertibilita) **měny** – směnitelnost za jiné měny; různé stupně

Mezinárodní měnový systém

- do WW1 - **zlatý standart**

Charakterizujte zlatý standart
- po WW2 - **Bretton - Woodský systém** (1944 - 1971)

Co bylo podstatou Bretton-Woodského systému?

 - **SDR** (Special Drawing Rights) - zvláštní práva čerpání (1970)
- **Evropský měnový systém** - ECU, kurzovní mechanismus, úvěrový mechanismus, Evropský fond měnové spolupráce
- **EMU** - I. etapa - 1990 - odstranění posledních překážek volného pohybu kapitálu

II. etapa - od 1994 - Evropská centrální banka (Evropský měnový institut), konvergenční kritéria

III. etapa - 1999 - zafixování směnných kurzů těch zemí, které splňují kritéria (2002 fyzické peníze)

Ve které fázi se projekt EMU nachází?

J - kurzové riziko, banky nemusí držet rezervy v cizích měnách, konec kolísání kurzů, konec spekulací s národními měnami, CB nemusí udržovat rezervy X spekulacím, O Π (?)

L - směný kurz nemůže být využíván k hospodářské politice, žádné devalvace, Δ v i jednotlivých zemí, rozdílná fáze hospodářského cyklu

Vysvětlete jednotlivé výhody a nebezpečí skýtající EMU. Euro a česká ekonomika?

Příloha: Vývoj směnného kurzu koruny od roku 1993 do roku 2004

